

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

32. HAFTA

DİLİN ZENGİNLİĞİ - DİLİN ZENGİNLİĞİ - DİLİN ZENGİNLİĞİ

OTOBİYOGRAFİ (ÖZ YAŞAM ÖYKÜSÜ)

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

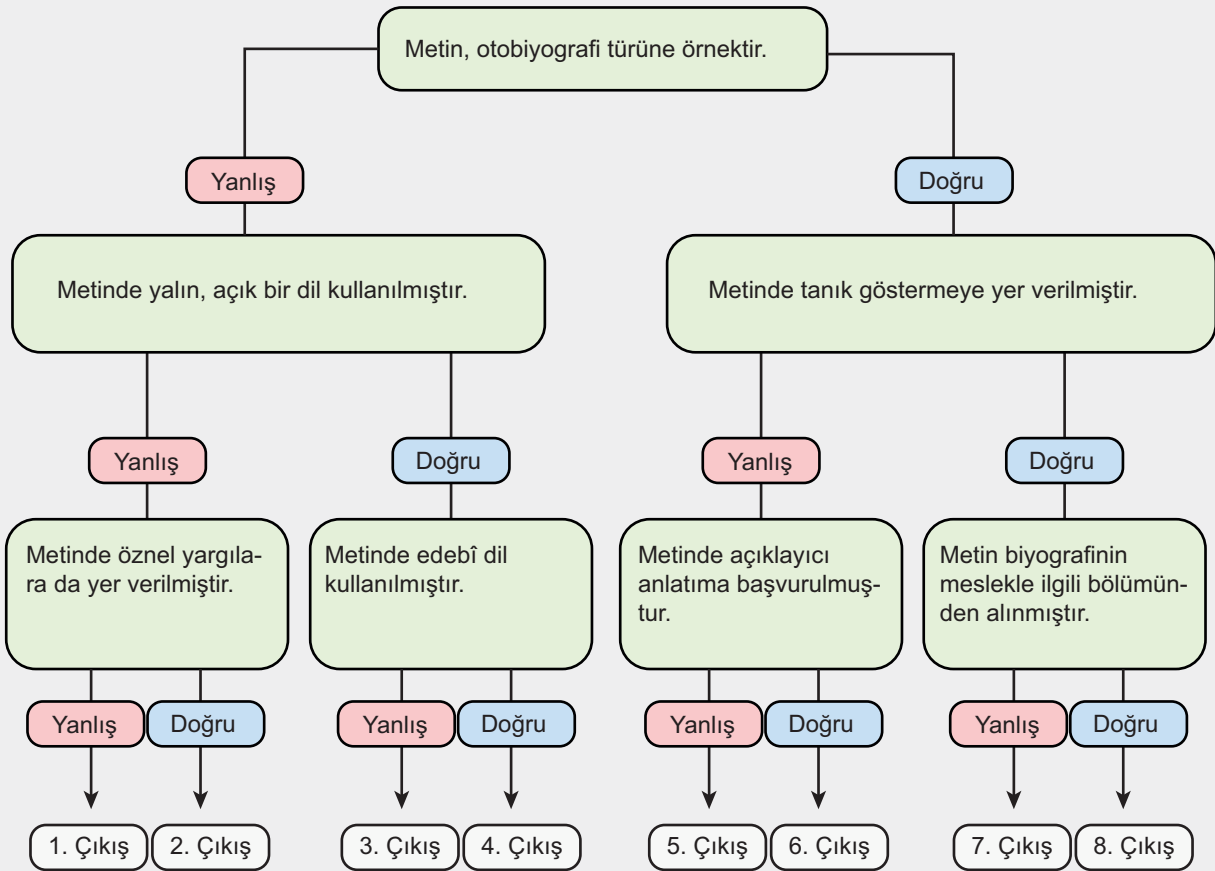
Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp, cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

Modern Türk hikâyeciliğinin öncülerinden olan Sait Faik, getirdiği yenilikler nedeniyle, "kökü kendisinde olan" bir yazar olarak kabul edilir. Klasik öykü tekniğini yıkarak doğayı ve insanları basit, samimi, iyi ve kötü taraflarıyla, olduğu gibi ama aynı zamanda şiirsel ve usta bir dille anlattı. Döneminin pek çok sanatçısından farklı olarak kendisini Batı'daki gelişmelerle sınırlamadı, hiçbir edebî anlayışın etkisinde hareket etmedi, belli bir tarzın takipçisi olmadı. Asaf Hâlet Çelebi'nin ifadesiyle "Sait Faik kendi ismi içinde mahsur kalacaktır. Hele bizde son zamanlarda onun bazı taklitleri türemekle beraber muhakkak ne kendisinden evvel ve ne de sonra ona yakın kimse gelmedi."

Doğru Çıkış: **3. Çıkış**

1. Edebiyat, sanat, siyaset, ticaret vb. alanlarda haklı bir üne
I
kavuşmuş, tanınmış insanların hayatlarını, eserlerini,
II
başarılarını okuyucuya duyurmak amacıyla yalın bir dille,
III
tarafsız bir görüşle manzum olarak yazılan inceleme
IV V
yazılarına hayat hikâyesi (biyografi) denir.

Bu tanımda numaralanmış bölümlerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV **E) V**

2. Halkalı Ziraat Mektebinde bir yıl yatılı olarak okuduktan sonra lise öğrencisiyken şiirlerinden tanıdığı Yahya Kemal Beyatlı'nın etkisiyle 1919 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine girdi. Burada başta Yahya Kemal olmak üzere Mehmed Fuat Köprülü, Cenap Şahabettin, Ömer Ferit Kam, Babanzâde Ahmet Naim gibi hocaların derslerine devam etti. 1923 yılında Şeyhî'nin *Hüsrev ü Şirin* başlıklı mesnevisi üzerine yazdığı lisans teziyle edebiyat fakültesinden mezun oldu.

Bu parça Ahmet Hamdi Tanpınar'ın biyografisinin hangi kesitinden alınmıştır?

- A) Mesleği **B) Eğitimi** C) Ailesi
D) Fikirleri E) Eserleri

3. Otobiyografi, bir kişinin kendi yaşam öyküsü üzerine yazdığı yazı veya eserdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi otobiyografiden alınmış olabilir?

- A) Orhan Veli'nin edebiyata olan merakı ilköğretim sıralarında başladı. Bu dönemde Çocuk Dünyası isimli dergide bir hikâyesi basıldı. Ortaokul sıralarında Oktay Rifat Horozcu ve Melih Cevdet Anday ile arkadaş oldu.
- B) Babası gibi sinema sanatçısı olmak istemeyen Şener Şen, kendisini tiyatro oyunculuğuna adanmış. Radyo tiyatrolarında da oynadı. Ancak tiyatrodan elde ettiği kazanç yetmediği için sinemaya girmek zorunda kaldı.
- C) Tekirdağ'da kurulan 19. Tümen'e komutan oldum. Arıburnu'nda, Anafartalar'da bulundum. İngilizler çekilip gittikten sonra bir ay Edirne'de 16. Kolordu ile kaldım. Sonra Kolordu Komutanı olarak Diyarbakır ve çevresine gittim.**
- D) Kemal Sadık Göççeli adı ile çeşitli yayınlarda yazarken Yaşar Kemal adını Cumhuriyet gazetesine girince kullanmaya başladı ve 1951-1963 yılları arasında gazetede fıkra ve röportaj yazarı olarak çalıştı
- E) Naim Süleymanoğlu, haltere 1977'de, on yaşındayken başladı. On beş yaşındayken Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya alarak şampiyon oldu. Böylece halter tarihinde en genç dünya rekortmeni ünvanını aldı.

4. **Biyografi yazarının aşağıdakilerden hangisine dikkat etmesi gerekmez?**

- A) Yazısında edebî dilin olanaklarından yararlanmaya**
- B) Yazısını bilgi, belge, tanık ve kanıtlara dayandırmaya
- C) Kişiyi tüm yönleriyle tanıtip kişinin önemini, değerini, benzerlerinden farkını belirlemeye
- D) Açık, sade bir dil kullanmaya
- E) Tarafsız ve gerçekçi olmaya

5. (I) Otobiyografi bir düşünürün, bir sanatçının kendi yaşam öyküsünü anlattığı eserdir. (II) Otobiyografi yazarı, kaynak olarak kendini ve aile büyüklerinden aldığı bilgileri kullanır. (III) Otobiyografi yazmak dikkat ister çünkü kişi kendinden söz ederken objektif olamayabilir. (IV) Otobiyografiler yazarın yaşadığı dönemin özelliklerine kaynaklık eder. (V) Otobiyografilerde dil, sanatsal işlevde kullanılır ve gerçeklik dönüştürülerek verilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Pelé on beş yaşındayken Santos, on altı yaşındayken Brezilya millî futbol takımı için oynamaya başladı. On yedi yaşındayken 1958 Dünya Kupası finalinde attığı gol, onu bir Dünya Kupası finalinde gol atan en genç futbolcu yaptı.

Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir hatırayı paylaşmak
B) Bir olayı anlatmak
C) Bir fikri benimsetmek
 D) Bir kişiyi tanıtmak
E) Bir eseri değerlendirmek

7. Atatürk, her şart içinde kendisini empoze edenlerdendi. Bakışında, jestlerinde, ellerinin hareketinde, kıvılcıkları ve yüzünün çizgilerinde bütün bir dinamizm vardı. Bu dinamizm etrafını bir çeşit sessiz sarsıntı ile dolduruyordu. Öyle ki birkaç dakikalık bir konuşmadan sonra bu mütevazı ve rahat adamın, bu öğreticinin anında bir uçtan öbür uca geçebileceğini, meselâ en rahat ve kahkahalı bir sohbeti keserek en çetin bir kararı verebileceğini ve daha güçlü bu kararı verdikten sonra yine aynı noktaya döneceğini düşünebilirsiniz. En iyisi istem üzerinde bir harp gemisi gibi çevik, harekete hazır bir dinamizm diyelim.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine örnek olabilir?

- A) Biyografi   B) Otobiyografi   C) Nekroloji
 D) Portre   E) Monografi

8. Çağatay şairi Ali Şîr Nevâî'nin yazdığı Heşt Behişt
I

Türk edebiyatındaki ilk şairler tezkiresidir.

Sehî Bey'e ait olan Mecâlisü'n-Nefâis, Anadolu
II

sahasında yazılan ilk şairler tezkiresidir. Türk

edebiyatındaki tanınmış tezkireler arasında Latîfî'nin

Tezkiretü's-Suarâ, Ahdî'nin Gülşen-i Suarâ,
III IV

Âşık Çelebi'nin Meşâirü's-Suarâ adlı eserleri sayılabilir.
V

Bu parçadaki bilgi yanlışı numaralanmış eserlerden hangilerinin yerleri değiştirilerek giderilebilir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve V
D) III ve IV   E) IV ve V

9. Osman Hamdi Bey, müzecilik ve arkeoloji çalışmalarını sürdürürken resim yapmayı hiç bırakmadı. Resimlerini genellikle Eskişehir, Gebze'deki evinde geçirdiği yaz aylarında yaptı. Türk resminde ilk kez figürlü kompozisyonu kullanan ressamdı. Resimlerinde okuyan, tartışan, özlemine duyduğu Türk aydın tipini ve dışarıya açılmış kadın imgesini ele aldı. Dekor olarak tarihî yapıları, aksesuar olarak tarihî eşyaları kullandı. "Kaplumbağa Terbiyecisi" (1906), "Silah Taciri" (1908), Osman Hamdi'nin en ilgi çeken ve özgün eserlerindedir. Birçok resmi İstanbul Resim ve Heykel Müzesi, Londra, Liverpool ve Boston müzelerinde sergilenmektedir.

Bu parçada Osman Hamdi Bey'le ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi alanlarda çalıştığına
B) Resimlerinde hangi temaları işlediğine
C) Türk resmine getirdiği yeniliklere
D) Eserlerinin neler olduğuna
 E) Resimlerinde hangi edebî akımlardan etkilendiğine

10. Ben Hemite köyünde 1923'te doğduğumu sanıyorum. Bana nüfus kağıdım ilkokulu bitirdikten sonra verildi. Nüfus kâğıdımda 1926'da doğduğum yazılı. Yanlış olduğunu biliyorum. Sonradan uğraşarak doğum tarihimin 1923 olduğunu saptadım. Belki de tam olarak doğru değil ama ne yapayım, yaşımı doğru saptayacak elimde hiçbir belge yok. Bir de köylüler yayladan geldiklerinde doğmuşum. Bizim Çukurovalılar o zamanlar yayladan ekim sonlarında dönerlerdi bu kesin.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine örnek olabilir?

- A) Otobiyografi   B) Biyografi   C) Nekroloji
D) Portre   E) Monografi

11. Tarkan Tevetoğlu ya da sahne adıyla Tarkan (d. 17 Ekim 1972), Türk şarkıcı-şarkı yazarıdır. 1990'ların başından itibaren Türk pop müziğinde yakaladığı devamlı liste ve satış başarılarıyla Türkiye'de ve dünya çapında ün kazandı.

Bu parça Tarkan'ın biyografisinin hangi kesitinden alınmıştır?

- A) Mesleği   B) Besteleri   C) Ailesi
D) Fikirleri   E) Eğitimi

12. Biyografik bilgileri kronolojik bir sıra içerisinde, alt başlıklar hâlinde, onun dönemi içindeki konumunu, getirdiği yenilikleri, gösterdiği başarıları, eserlerini, eserlerinin değişik özelliklerini eleştirel bir tutumla, belgelere, araştırma ve incelemelere dayalı olarak veren çalışmalara ---- denir. Bu tür eserlerde kişinin doğumu, yetişmesi, öğrenimi, çalışma hayatı, türlerine göre eserleri, eserlerinin önemi, şekil ve muhteva özellikleri, başarıları, ödülleri ve başka özellikleri bölümler hâlinde verilir.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Biyografik roman   B) Otobiyografi
C) Nekroloji   D) Bilimsel biyografi
E) Sanatsal biyografi

13. Bir kimseyi karakteristik özellikleriyle okuyucuya tanıtmak amacıyla yazılan edebî yazılara portre denir. Kişinin sadece dış görünüşünün (boyunun, yüzünün, giyinişinin, hareketlerinin...) anlatıldığı portreye fiziki portre denir. İç dünyasının, alışkanlıklarının, duygularının, fikirlerinin, zayıf taraflarının... anlatıldığı portreye ruhi portre (tinsel, moral portre) denir. Fiziki portre, kişiyi diğer insanlardan ayıran dış özellikleri iyi bir gözlemlerle belirlendikten sonra uygun sıfatlar kullanılarak özgün bir şekilde yazılır. İç dünyanın anlatıldığı ruhi portrede ise; kişinin ahlakı, alışkanlıkları, düşünceleri ilginç bir üslupla yazılır. Portreye konu kolan kişiye ait, düşünceleri ve anlayışları daha etkili olarak ortaya koymak için onun sözlerine de yer verilebilir.

Bu parçadan portreye ilgili

- I. Betimlemelere yer verilir.
II. Gözleme dayalıdır.
III. İç çözümlenmelere başvurulur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

14. Dünyaca ünlü güreşçimiz Yaşar Doğu, 1940'ta İstanbul Çemberlitaş'ta yapılan Balkan Şampiyonası'nda üç tuşla 3 galibiyet aldı ve 66 kiloda şampiyon oldu. Araya II. Dünya Savaşı girmesiyle 1946'da Kahire ve İskenderiye'de yapılan iki millî karşılaşmada iki tuşla iki galibiyet daha kazandı. Yine o yıl Stockholm'de yapılan Avrupa Şampiyonası'nda 73 kilo ile 6 maça çıktı ve hepsini kazanarak ilk defa Avrupa Şampiyonu ünvanını kazandı. Bir yıl sonra Prag'da yapılan Avrupa Grekoromen Şampiyonası'nda yine bütün rakiplerini yendi ve 73 kilonun şampiyonu oldu. 1948 Yaz Olimpiyatları'na katıldı ve burada 5 rakibini de yenerek Olimpiyat şampiyonu oldu.

Bu parça Yaşar Doğu'nun biyografisinin hangi kesitinden alınmıştır?

- A) Mesleği   B) Başarıları   C) Ailesi
D) Fikirleri   E) Eğitimi

15. *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*'nda birinci kişinin ağzından anlatım söz konusudur. Romanın kahramanı 15 yaşında bir çocuktur. Kahraman anlatıcı olarak da adlandırabileceğimiz çocuk, eserde hem anlatıcı hem de anlatılan konumundadır. Roman altı bölümden oluşmaktadır ve hatıra defteri niteliğindedir.

Bu parçadan *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu* ile ilgili

- I. Otobiyografik bir romandır.
II. İç çözümlemelere yer verilmiştir.
III. Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

16. Çağdaş dönem Türk edebiyatının postmodern eserleri arasında sayılan Oğuz Atay'ın *Bir Bilim Adamının Romanı*; anlatım, teknik ve kurmaca özellikleri yanında içerik, mesaj, duygu-düşünce değeri bakımından da özgün bir anlatı-romandır. *Bir Bilim Adamının Romanı*'nda Oğuz Atay, İTÜ'de hocası ve bir deha olan Prof. Dr. Mustafa İnan'ın hayatını anlatmaktadır. Büyüdüğü şehir, aldığı eğitim, özel hayatı, alışkanlıkları, üniversitede yükselişi, zekâsı, özel bir öğretille matematik üzerinde kurduğu hâkimiyet, parasız yaşamı, yurt dışında çalışmayı reddetmesi, hastalığı ve ölümü eserin içeriğini oluşturur.

Bu parçadan *Bir Bilim Adamının Romanı* ile ilgili

- I. Biyografik bir romandır.
II. Anlatım ve içerik açısından orijinaldir.
III. İç konuşma tekniğine örnekler içerir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

17. Attila İlhan'ın ölümü üzerine medyanın gösterdiği ilgi, yalnız onun adına değil edebiyata ve edebiyatçıya gösterilen sevgi ve saygıyı simgelediğinden üzüntü ile teselliyi bir arada yaşattı bana. Televizyonlar canlı yayın yaptı, ana haber bültenlerinde ilk haber oydu, konuşmalarından, şiirlerinden bölümleri kendi sesinden dinledik. Dün gazeteleri taradım, onun yer olmadığı tek bir gazeteye rastlamadım. Türkiye, şairini, şiiri seviyor diye yazmaya karar verdim. Edebiyatın varlığını görmezden gelmiyorlar yargısına vardım.

(Doğan Hızlan, Hürriyet, 13 Ekim)

Bu parça aşağıdakilerden hangisine örnek olabilir?

- A) Otobiyografi   B) Biyografi   C) Nekroloji
D) Portre   E) Monografi

18. Aziz Sancar, 8 Eylül 1946 tarihinde Mardin'in Savur ilçesinde, orta gelirli çiftçi bir ailenin sekiz çocuğundan yedincisi olarak doğdu. İlk ve orta eğitimini Mardin'de tamamladı, yüksek öğrenimine devam etmek üzere İstanbul'a gitti. 1963 yılında girdiği İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden 1969 yılında birincilikle mezun oldu. NATO-TÜBİTAK bursu ile önce Johns Hopkins Üniversitesine gitti sonra Türkiye'ye döndü. ABD'de eğitimini tamamlamak istediğinden Dallas Teksas Üniversitesine gitti. DNA'nın onarımını sağlayan buluşu, önce yüksek lisans, ardından doktora derecesi (1977) almasını sağladı. DNA onarımı çalışmaları sayesinde 2015 Nobel Kimya Ödülü'ne layık görüldü

Bu parça aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Otobiyografik roman   B) Monografi
C) Biyografik roman   D) Portre
 E) Bilimsel biyografi

Cevap Anahtarı

1. E   2. B   3. C   4. A   5. E   6. D   7. D   8. A   9. E   10. A
11. A   12. D   13. D   14. B   15. A   16. D   17. C   18. E

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) Ünlü bir kimsenin hayatını, kişiliğini, eserlerini, başarılarını ayrıntılarıyla ele alan veya bilimsel bir alanda özel bir konu ya da sorun üzerine yazılan inceleme yazısına **monografi (tek yazı)** denir.
- 2) Eski edebiyatta şairlerin biyografilerine, eserlerine yer veren, şiirleri hakkında değerlendirmelerin bulunduğu eserlere **şuara tezkiresi** denir.
- 3) Ünlü kişilerin hayatlarını konu alan, bunları roman tarzında işleyen edebî yazılara **biyografik roman** denir.
- 4) Ölen ünlü bir kişinin hemen ölümünden sonraki günlerde genellikle gazete ve dergilerde yakın çevresinde yer alan kişiler tarafından onun üstün niteliklerinin, erdemlerinin, çalışmalarının ve diğer özelliklerinin anı üslubuyla anlatıldığı yazılara **nekroloji** denir.
- 5) Türk şairlerinin biyografilerinin toplandığı ilk Türkçe şuara tezkiresi XV. yüzyılda kaleme alınan Ali Şir Nevaî'nin **Mecâlisi'n-Nefâis** adlı eseridir.
- 6) Kişinin kendi hayatını anlattığı yazıya **otobiyografi** denir.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1) Otobiyografide doğumdan itibaren otobiyografinin yazıldığı ana kadar yaşananlardan anlatmaya değer olanlar yazılır. **D**

2) Mehmet Emin Erişgil'in *Bir Fikir Adamının Romanı*, Oğuz Atay'ın *Bir Bilim Adamının Romanı* adlı eserleri otobiyografik romanlardandır. **Y**

3) Bir kimseyi karakteristik özellikleriyle okuyucuya tanıtmak amacıyla yazılan edebî yazılara portre denir. **D**

4) Peyami Safa'nın *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*, Orhan Kemal'in *Baba Evi* ve *Avare Yıllar* adlı eserleri otobiyografik roman örneklerindedir. **D**

5) Otobiyografide üçüncü anlatıcı kişiyken biyografide birinci kişidir. **Y**

6) Nesnel ve tarafsız bir yaklaşımla araştırma sonucu yazılan biyografilerde, kişisel yorumlardan ve öznel bakış açılarından uzak durulur. **D**

3. Aşağıdaki eserleri karşısındaki yazarlarla eşleştiriniz.

1) *Baba Evi*

2) *Bir Dinozorun Anıları*

3) *Hayatım*

4) *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*

5) *Bizim Koşuş*

6) *Suyu Arayan Adam*

6) **A** Şevket Süreyya Aydemir

3) **B** Hasan Ali Yücel

2) **C** Mina Urgan

5) **D** Yusuf Ziya Ortaç

1) **E** Orhan Kemal

4) **F** Peyami Safa

TAK
diye
anla,

TAK
TİK

TİK
diye
çöz,

— ■■■ —
ÖDEV FORMATINDA
32 FASİKÜL

— ■■■ —
YAZILIYA HAZIRLIK
SORULARI

— ■■■ —
DETAYLI ÖLÇMEYE UYGUN,
HÜCRELENDİRİLMİŞ,
PEKİŞTİRİCİ,
AÇIK UÇLU VE ÇOKTAN
SEÇMELİ SORULAR

— ♻ —
TAM OKUL
DESTEKLİ

— ■■■ —
TAM OKUL İLE DETAYLI
GERİ BİLDİRİM KARNESİ